

Cybersecurity onderzoek Alert Online 2022

Deelrapport overheid

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/209

Datum

september 2022

Opdrachtgever

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Auteurs

Melle Conradie
Bram Doms

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
1. Managementsamenvatting	4
2. Inleiding en achtergrond	7
3. Kennis en ervaring online risico's	10
4. Zorgen en online gedrag op het werk	13
5. Slachtofferschap en aangiftebereidheid	23
Contactgegevens	28

1. Managementsamenvatting

Samenvatting | 1/2

Driekwart ambtenaren vindt kennis online veiligheid redelijk tot goed

Ruim driekwart (78%) van de ambtenaren beoordeelt de eigen kennis over online veiligheid als redelijk tot zeer goed. Een kwart vindt het eigen kennisniveau matig of nog minder (17% matig, 4% slecht, 1% zeer slecht). Dat is vergelijkbaar met 2021 en met hoe medewerkers van het grootbedrijf hierover denken.

Met de meeste vormen van cybercriminaliteit is de meerderheid van de ambtenaren bekend. Vaker dan medewerkers van het grootbedrijf denkt men op het werk te maken te kunnen krijgen met phishing (59%) en hacking (57%). Ambtenaren schatten het risico op DDoS-aanvallen (49%), QR-code fraude of social engineering (beide 12%) juist lager dan medewerkers van het grootbedrijf.

Een op drie ambtenaren maakt zich wel eens zorgen om online veiligheid op het werk

Twee derde van de ambtenaren (65%) maakt zich weinig zorgen over de online veiligheid in de werksituatie. Zes procent maakt zich veel zorgen. Dat is meer dan werknemers van het grootbedrijf (3%). Ambtenaren geven zichzelf ook vaker lage cijfers als het gaat om het veilig omgaan met online risico's. Gemiddeld geeft men zichzelf een 6,7. Daarbij geeft men aan dat men soms te laks is en (te) weinig kennis heeft.

Meeste ambtenaren hebben richtlijnen of regels over online gedrag

Bij de overheid heeft twee derde van de ambtenaren richtlijnen en/of regels over het gebruik van websites en e-mail. Ook zijn er bij de meerderheid regels over het uitwisselen van bestanden en privégebruik van apparaten. Medewerkers van het grootbedrijf hebben minder te maken met regels en richtlijnen.

De meeste ambtenaren vinden dat de regels over online gedrag duidelijk zijn (77%), goed na te leven zijn (81%) en dat men de juiste instrumenten krijgt om eraan te voldoen (81%). Wanneer men zich niet aan de regels houdt, vinden ambtenaren dat er sancties of beperkingen opgelegd mogen worden. Drie op tien zijn voor belonen van goed gedrag. Dat is meer dan onder medewerkers van het grootbedrijf die meer zien in het bestraffen van medewerkers die zich niet aan de regels houden dan ambtenaren.

Samenvatting | 2/2

Communicatie belemmering en vergroten kennis verbeterpunt bij borgen gedragsregels

De voornaamste belemmering die ambtenaren ervaren voor het borgen van afspraken voor online gedrag, is weinig aansprekende communicatie (16%). Dat is meer dan bij medewerkers van het grootbedrijf. De helft van de ambtenaren ervaart geen belemmeringen.

De helft (55%) van de ambtenaren noemt het vergroten van kennis als verbeterpunt voor het borgen van afspraken voor online gedrag. Ook duidelijkere (29%) en meer communicatie (25%) zijn verbetermogelijkheden. Vijftien procent van de ambtenaren noemt dat er meer draagvlak zou mogen zijn vanuit het management, dat is meer dan in het grootbedrijf (9%).

Ambtenaren werken meer op kantoor in 2021

Negen op de tien ambtenaren werkten op kantoor de afgelopen 12 maanden. Het thuiswerken is afgenomen ten opzichte van 2021 en werd door zeven op de tien ambtenaren gedaan. Het merendeel werkt thuis via wifi met wachtwoord (85%). Drie op de tien ambtenaren gebruiken daarbij ook een VPN.

Phishing door een op vijf ambtenaren meegemaakt op werk

Een op de vijf ambtenaren heeft de afgelopen 12 maanden een phishingmail op het werk ontvangen. Vier procent kreeg te maken met spoofing. Andere vormen van cybercrime kwamen duidelijk minder voor. Medewerkers van het grootbedrijf ervaren net zo vaak vormen van cybercrime als ambtenaren.

Vier op de tien ambtenaren deden geen aangifte of melding van de cybercrime die ze ervoeren. Daarvan geeft een derde aan dat ze dit niet doen omdat het te veel moeite kost. Dat is een meergenoemde reden dan door medewerkers van het grootbedrijf. Doet men wel aangifte, dan is dat meestal bij de ICT-afdeling. Als reden om aangifte te doen noemt twee derde dat ze willen voorkomen dat de dader meer slachtoffers maakt.

2. Inleiding en achtergrond

Inleiding

Aanleiding en achtergrond

Alert Online is een gezamenlijk initiatief van overheid, bedrijfsleven en wetenschap, dat zich richt op het creëren van bewustwording rondom online veiligheid, op het vergroten van kennis over online veiligheid en op het stimuleren van en helpen bij cyber secure gedrag, bij diverse doelgroepen. Dit wordt gedaan door kennisoverdracht via veiliginternetten.nl, het Digital Trust Center en met een specifiek partnernetwerk van organisaties in Nederland. Onderdeel van de campagne is een jaarlijks terugkerend bewustwordingsonderzoek waarmee de cybersecuritymaand jaarlijks in oktober wordt afgetrapt.

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) voerde I&O Research een onderzoek uit naar de beleving van de digitale veiligheid onder Nederlanders.

Onderzoeksdoel

Het doel van dit onderzoek is het monitoren van de cyber awareness en cyberskills van Nederlanders door de jaren heen. Aanvullend beoogt dit onderzoek om inzichten te vergaren in kennis, houding en gedrag van Nederlanders met betrekking tot online veiligheid en het bieden van aanknopingspunten voor beleidsvorming met betrekking tot dit thema.

Onderzoeksvragen

De hoofdvraag van het onderzoek luidt:

Wat is de kennis, houding en gedrag van verschillende doelgroepen op het gebied van (verbeteren van) online veiligheid?

Deze hoofdvraag bestaat uit drie deelvragen:

- 1 Wat weten ambtenaren over online veiligheid en het verbeteren van de online veiligheid?
- 2 Wat vinden ambtenaren van hun eigen online gedrag als het gaat om veiligheid en vaardigheden?
- 3 Wat doen ambtenaren op het gebied van hun online veiligheid en het verbeteren daarvan?

Leeswijzer

Dit deelrapport behandelt de resultaten van ambtenaren. Waar relevant worden verschillen tussen medewerkers van de Rijksoverheid en medewerkers van de semioverheid in tekst beschreven.

Ter vergelijking tonen we in dit rapport overal ook de resultaten van medewerkers van grootbedrijven (200+ werknemers).

Hoofdstuk 3 t/m 5 van dit rapport behandelen de onderzoeksresultaten voor de drie onderzoeksvragen. Hoofdstuk 3 gaat in op kennis en ervaring over online risico's. Hoofdstuk 4 behandelt de zorgen die men heeft over online risico's en het online gedrag en regels op het werk. Het rapport sluit af met hoofdstuk 5 over slachtofferschap en aangiftebereidheid.

Methode en respons

In totaal vulden 303 ambtenaren een online vragenlijst in. Het gaat om 144 ambtenaren werkzaam bij de Rijksoverheid en 159 die werkzaam zijn bij de semioverheid.¹ Een klein deel van de respondenten is afkomstig uit de steekproef voor het algemeen publiek. Respondenten zijn afkomstig uit het I&O Research Panel. Het online veldwerk vond plaats van 11 t/m 25 juli 2021.

¹ Dit is op basis van zelfopgave. Men kon in de vragenlijst de optie "Ik ben werkzaam bij de semioverheid (Waterschappen, Politie, etc.)" selecteren.

3. Kennis en ervaring online risico's

Driekwart ambtenaren vindt eigen kennis online veiligheid redelijk tot goed

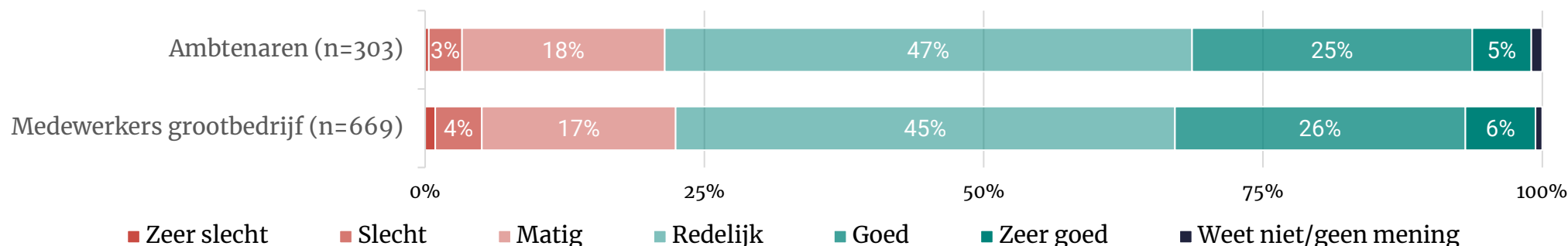
Ruim driekwart (78%) van de ambtenaren beoordeelt de eigen kennis over online veiligheid als redelijk tot zeer goed. Een kwart vindt het eigen kennisniveau matig of nog minder (17% matig, 4% slecht, 1% zeer slecht). Het oordeel van de ambtenaren is vergelijkbaar met 2021.

Vergelijking grootbedrijf

Medewerkers van bedrijven met 200 of meer medewerkers, schatten hun kennis vergelijkbaar in als ambtenaren.

Hoe schat u uw eigen kennis over digitale en online veiligheid in?

Zes op tien ambtenaren denken phishing of hacking op werk mee te kunnen maken

- Tien van de elf voorgelegde vormen van cybercrime zijn bij een meerderheid van de ambtenaren bekend.
- Ruim de helft denkt op het werk met phishing en hacking te maken te kunnen krijgen. Dat is meer dan in 2021.
- Men acht het minder waarschijnlijk dan vorig jaar om een DDoS-aanval, QR-code fraude of social engineering op het werk mee te maken.

Vergelijking grootbedrijf

- De resultaten van het grootbedrijf lijken op die van de overheid. Ambtenaren zijn iets beter bekend met bankhelpdeskfraude.

In deze tabel staan 11 voorgelegde vormen van cybercriminaliteit, op volgorde van bekendheid	Kent de betekenis (naar eigen zeggen)		Denkt er in werksituatie mee te maken te kunnen krijgen*	
	Ambtenaren (n=303)	Medewerkers grootbedrijf (n=669)	Ambtenaren	Medewerkers grootbedrijf
Phishing	98%	96%	59% + n=295	58% n=639
Hacking	97%	97%	57% + n=293	54% n=649
Identiteitsfraude	97%	96%	21% n=293	21% n=645
Vriend-in-nood-fraude	96%	93%	11% n=289	9% n=625
Bankhelpdeskfraude	92%	87%	10% - n=277	11% n=584
Helpdeskfraude	83%	80%	20% n=249	21% n=538
DDoS-aanvallen	82%	80%	49% - n=247	44% n=532
Malware	79%	81%	43% n=238	43% n=540
Ransomware	77%	76%	47% n=233	42% n=506
QR-code fraude	65%	62%	12% - n=196	11% n=414
Social engineering	27%	33%	12% - n=81	13% n=222

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met **groen** (hoger) en **rood** (lager).

Significante verschillen tussen 2022 en 2021 zijn aangegeven met '+' (toename) en '-' (afname).

*Alle begrippen voorgelegd waarvan men de betekenis zegt te kennen | percentage zeker + waarschijnlijk wel.

4. Zorgen en online gedrag op het werk

Een derde ambtenaren maakt zich zorgen over online veiligheid op het werk

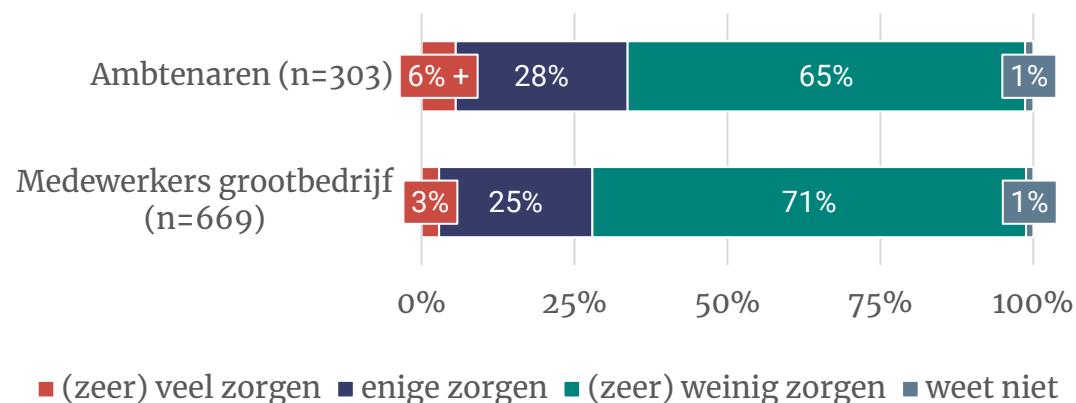
- Een derde van de ambtenaren maakt zich wel eens zorgen over de digitale veiligheid op het werk. Zes procent maakt zich veel zorgen.
- Deze uitkomsten zijn vergelijkbaar met de situatie in 2021.
- Ambtenaren die zich zorgen maken, noemen dat cybercrime steeds meer voorkomt en dat criminelen geraffineerder te werk gaan. Ook geeft men aan dat ze met veel privacygevoelige bestanden werken.
- Ambtenaren die bij de semioverheid werken, maken zich gemiddelde minder zorgen dan andere ambtenaren.

Vergelijking grootbedrijf

- Drie procent van de medewerkers van het grootbedrijf maakt zich veel zorgen. Dat is minder dan onder ambtenaren.

In hoeverre maakt u zich zorgen over uw online/digitale veiligheid in uw werksituatie?

Ambtenaren geven zichzelf gemiddeld ruime voldoende voor omgang online risico's

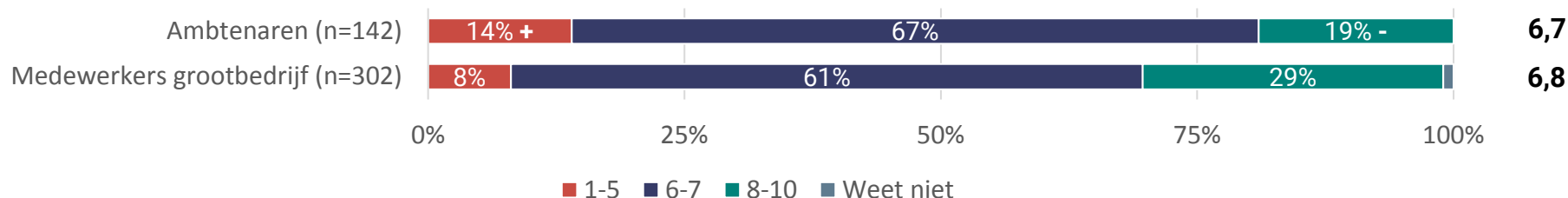
Een vijfde van de ambtenaren geeft zichzelf een 8 of hoger als het gaat om het veilig omgaan met online risico's. Een iets kleiner deel (14%) geeft zichzelf een onvoldoende. De meerderheid beoordeelt de omgang met online risico's als redelijk en geeft zichzelf een 6 of een 7. Dit resulteert in een 6,7 gemiddeld. Ook in 2021 was het gemiddelde een 6,7. Aan de ene kant noemen ambtenaren, dat ze best wat weten. Tegelijkertijd geven ze aan dat het altijd beter kan. Ambtenaren die zichzelf een lager cijfer geven, zeggen weinig kennis te hebben of erg laks te zijn in de omgang met risico's.

Vergelijking grootbedrijf

Medewerkers van het grootbedrijf geven zichzelf minder vaak dan ambtenaren een onvoldoende. Tegelijkertijd geven ze zichzelf vaker een 8 of hoger.

Welk cijfer geeft u uzelf als het gaat om het veilig omgaan met online risico's?

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met '+' (hoger) en '-' (lager).

Meeste ambtenaren hebben richtlijnen of regels over online gedrag

- Bij overheid heeft twee derde van de ambtenaren richtlijnen en/of regels over het gebruik van websites en e-mail.
- Ook zijn er bij de meerderheid regels over het uitwisselen van bestanden en het privégebruik van apparaten.
- Ambtenaren bij de semioverheid hebben minder vaak dan andere ambtenaren regels of richtlijnen ten behoeve van online gedrag op hun werk.

Vergelijking grootbedrijf

- In vergelijking met ambtenaren hebben medewerkers van het grootbedrijf duidelijk minder te maken met richtlijnen of regels.
- Ook is tweefactorauthenticatie minder vaak verplicht gesteld.

Welke acties zijn er binnen uw bedrijf/organisatie ondernomen ten behoeve van online veilig gedrag?	Ambtenaren (n=303)	Medewerkers grootbedrijf (n=669)
Alleen de systeembeheerders kunnen software installeren	66%	53%
Er zijn adviezen/richtlijnen over het gebruikmaken van websites/of e-mail	64%	55%
Er zijn afspraken gemaakt over het versturen/uitwisselen van bestanden en/of persoonsgegevens	57%	48%
Er zijn regels over het gebruikmaken van websites/of e-mail	56%	54%
Er is tweefactorauthenticatie verplicht voor toegang	54%	46%
Er zijn afspraken gemaakt over het gebruik van zakelijke smartphones, laptops en/of tablets voor privé en/of zakelijk gebruik	53%	45%
Er zijn adviezen/richtlijnen over hoe je veilig online thuiswerkt	48%	39%
Er zijn regels over hoe je veilig online thuiswerkt	43%	47%
Er zijn afspraken gemaakt over het gebruikmaken van opslagmedia als usb-sticks of externe harde schijven	41%	37%
Er zijn adviezen/richtlijnen over het gebruikmaken van sociale media	40%	30%
De toegang tot bepaalde websites en/of socialemediakanalen is geblokkeerd	39%	42%
Er zijn regels over het gebruikmaken van sociale media	33%	30%
De toegang tot bepaalde verzendplatforms (zoals WeTransfer) is geblokkeerd	21%	21%
Het gebruik van USB-sticks in onze organisatie is onmogelijk gemaakt	20%	19%
Er is een verzekering afgesloten tegen de financiële gevolgen van cybercrime	6%	6%
Anders	2%	3%
Weet ik niet	9%	16%
In mijn bedrijf/organisatie is geen enkele actie ondernomen ten behoeve van veilig online gedrag	1%	1%

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met **groen** (hoger) en **rood** (lager).

Afspraken voor vier op vijf ambtenaren makkelijk na te leven

- Vier op de vijf ambtenaren (81%) vinden het gemakkelijk zich aan de afspraken te houden en krijgt daar naar eigen zeggen de juiste instrumenten voor.
- Hoewel men het minder makkelijk vindt om zich aan de afspraken te houden dan in 2021, ervaart men wel vaker dat ze de juiste tools krijgen.
- Een ruime meerderheid van de ambtenaren vindt het goed als collega's hen erop aanspreken als ze zich niet aan de afspraken voor veilig gedrag houden.

Vergelijking grootbedrijf

- De resultaten voor het grootbedrijf verschillen niet met die voor de ambtenaren.

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? % (zeer) eens. Voorgelegd aan personen waar afspraken zijn gemaakt.	Ambtenaren (n=272)	Medewerkers grootbedrijf (n=559)
Ik vind het goed als collega's mij erop aanspreken als ik me niet houd aan de werkafspraken over online veilig gedrag	87%	84%
Het is gemakkelijk om mij aan de afspraken te houden over online veilig gedrag binnen mijn bedrijf/organisatie	81% -	86%
Ik krijg toegang tot goede tools en instrumenten (bijvoorbeeld tweestapsverificatie of een wachtwoordmanager) om online veilig gedrag te bevorderen	81% +	77%
De afspraken over hoe ik me online veilig moet gedragen op mijn werk vind ik duidelijk	77%	81%
De afspraken over online veilig gedrag die binnen mijn organisatie/bedrijf zijn gemaakt, worden voldoende toegepast'	64%	69%
Ik word er op mijn werk op aangesproken als ik me niet aan de werkafspraken houd over online veilig gedrag	46%	52%
Ik spreek collega's er op aan als zij zich niet houden aan de werkafspraken over online veilig gedrag	46%	43%
Mijn leidinggevende geeft het goede voorbeeld als het gaat om online veilig gedrag	40%	45%

Significante verschillen tussen 2022 en 2021 zijn aangegeven met '+' (toename) en '-' (afname).

Maatregelen bij gedragsregels mogen, maar meerderheid ambtenaren vindt ontslag te ver gaan

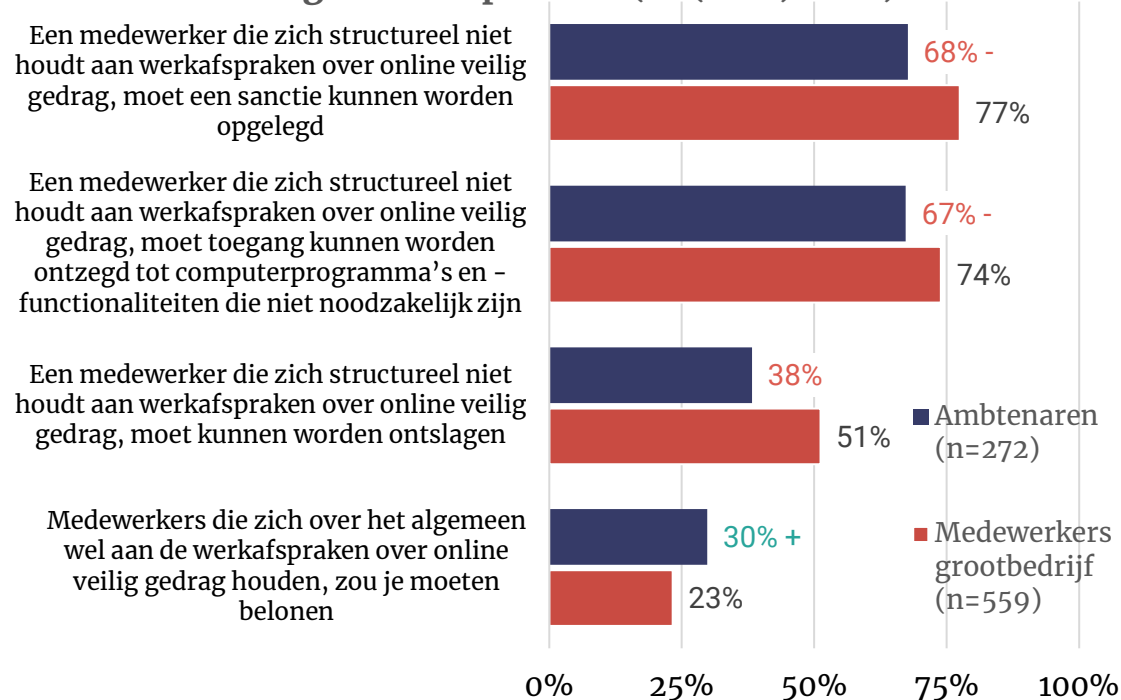
- Twee derde van de ambtenaren is voor sancties of het ontzeggen van de toegang tot computerprogramma's als medewerkers zich niet aan de afspraken over online veiligheid houden.
- Voor beide maatregelen is minder animo onder ambtenaren dan in 2021.
- Drie op de tien ambtenaren zijn voor beloning van goed gedrag, dit is meer dan vorig jaar.
- Ambtenaren van de semioverheid vinden relatief minder vaak, dat medewerkers bij onveilig gedrag ontslagen moeten kunnen worden.

Vergelijking grootbedrijf

- Medewerkers van het grootbedrijf zijn vaker dan ambtenaren voor straffen en minder voor belonen. De helft vindt dat bij structurele overtreding van de afspraken iemand ontslagen moet kunnen worden.

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken? (% (zeer) eens)

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met **groen** (hoger) en **rood** (lager). Significante verschillen tussen 2022 en 2021 zijn aangegeven met '+' (toename) en '-' (afname).

*Alle begrippen voorgelegd waarvan men de betekenis zegt te kennen | percentage zeker + waarschijnlijk wel.

Zes op de tien ambtenaren zou zich schamen als ze in phishing trappen, maar ruime meerderheid zegt het als ze een virus downloaden

- De meeste ambtenaren zeggen het als ze een gevaarlijk virus downloaden dat mogelijk andere computers kan infecteren. Daarnaast logt men over het algemeen uit na het gebruik van een openbare computer.
- Zes op de tien zouden zich schamen als ze in phishing trappen.

Vergelijking grootbedrijf

- Medewerkers in het grootbedrijf schamen zich minder als ze in phishing trappen.
- Verder maken zij naar verhouding vaker back-ups en wordt dat ook door hun werkgever vaker gedaan dan bij de overheid.

In hoeverre zijn de volgende uitspraken van toepassing op uw gedrag? % meestal wel + altijd (exclusief 'niet van toepassing')	Ambtenaren (n=303)	Medewerkers grootbedrijf (n=669)
Als ik door heb dat ik een virus heb gedownload op mijn werkcomputer waardoor ook andere computers binnen mijn bedrijf besmet (kunnen) raken dan vertel ik meteen aan anderen wat ik heb gedaan	88%	88%
Als ik een openbare computer heb gebruikt dan log ik na gebruik al mijn accounts uit (bank, social media en e-mail)	84%	85%
Mijn werkgever maakt automatisch back-ups van alle bestanden (volledige back-ups)	76%	92%
Ik bezoek alleen websites waar een slotje en/of https voor het adres van een website staat	71%	76%
Ik heb de privacy instellingen van mijn social media accounts aangepast ten opzichte van de standaard instellingen	66%	84%
Als ik op een link in een phishing e-mail zou klikken dan zou ik mij daarvoor schamen	60%	52%
Ik maak thuis regelmatig back-ups van mijn bestanden	56%	71%
Ik maak op mijn werk regelmatig back-ups van de bestanden op mijn werklaptop	30%	66%
Ik maak thuis gebruik van een extern opslagapparaat dat continu online is	13%	28%
Als ik door heb dat ik een virus heb gedownload op mijn werkcomputer waardoor ook andere computers binnen mijn bedrijf besmet (kunnen) raken dan vertel ik uit schaamte niet aan anderen wat ik heb gedaan.	7%	10%
Ik verstuur werkbestanden van mijn werk e-mailadres naar mijn privé e-mail	7%	6%
Als ik getroffen zou worden door ransomware (gijzelsoftware) en gevraagd wordt om te betalen om weer toegang tot mijn persoonlijke bestanden te krijgen dan zou ik daarvoor betalen	2%	3%

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met **groen** (hoger) en **rood** (lager).

Helpt ambtenaren ervaart geen belemmering bij borging gedragsregels

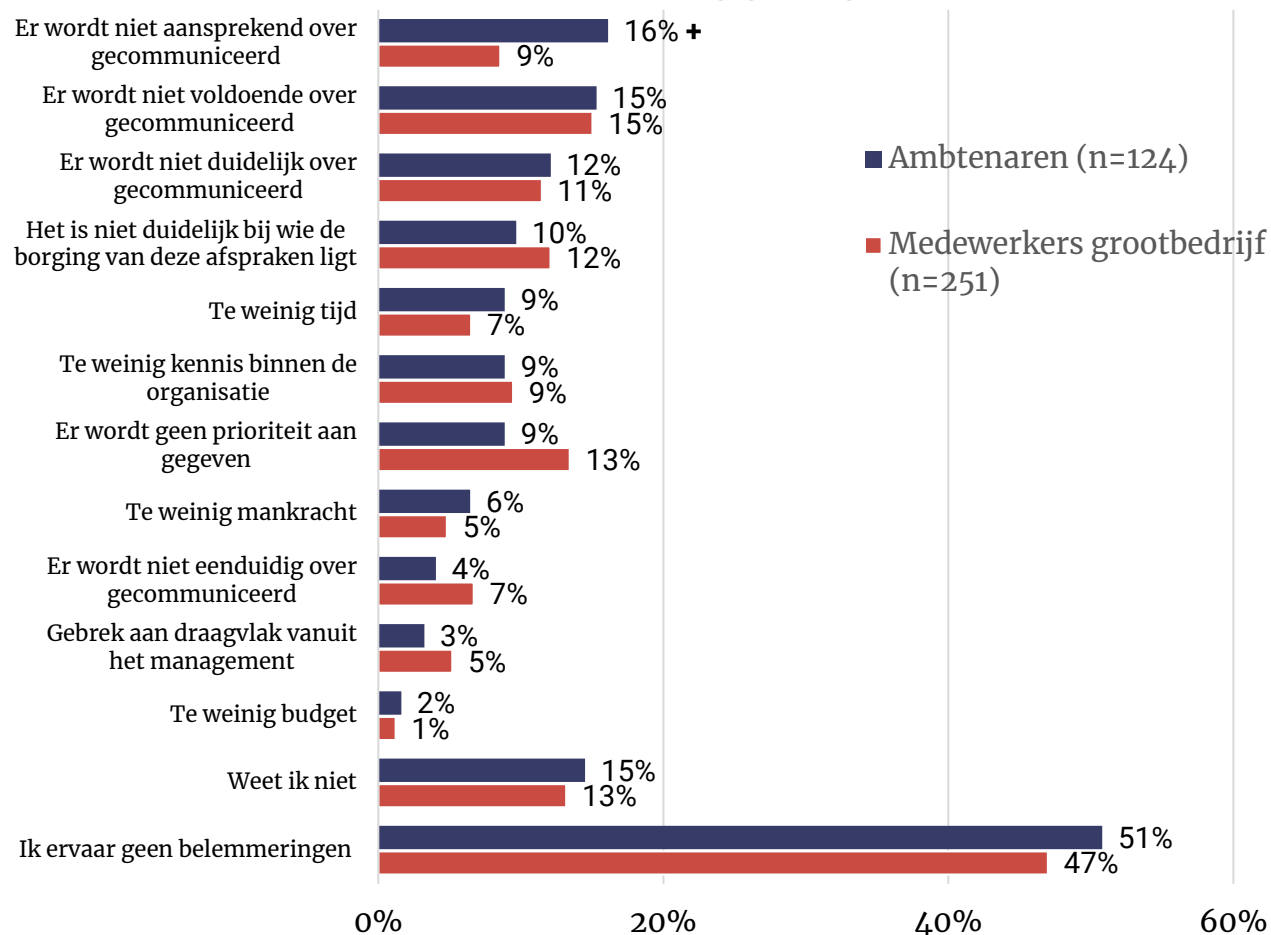
- De helft van de ambtenaren ziet geen belemmeringen voor het borgen van de gedragsregels.
- De voornaamste belemmeringen die men ervaart voor het borgen van afspraken voor online gedrag, zijn weinig aansprekende communicatie of onduidelijke communicatie.
- Daarna noemt men vooral dat er onvoldoende over wordt gecommuniceerd.

Vergelijking grootbedrijf

- Medewerkers van het grootbedrijf ervaren minder vaak dat weinig aansprekende communicatie een belemmering vormt voor het borgen van de afspraken.

Welke van onderstaande belemmeringen ervaart u binnen uw bedrijf/organisatie bij het borgen van de afspraken voor online veilig gedrag?

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met '+' (hoger) en '-' (lager).

Vergroten kennis kan borging gedragsregels verbeteren

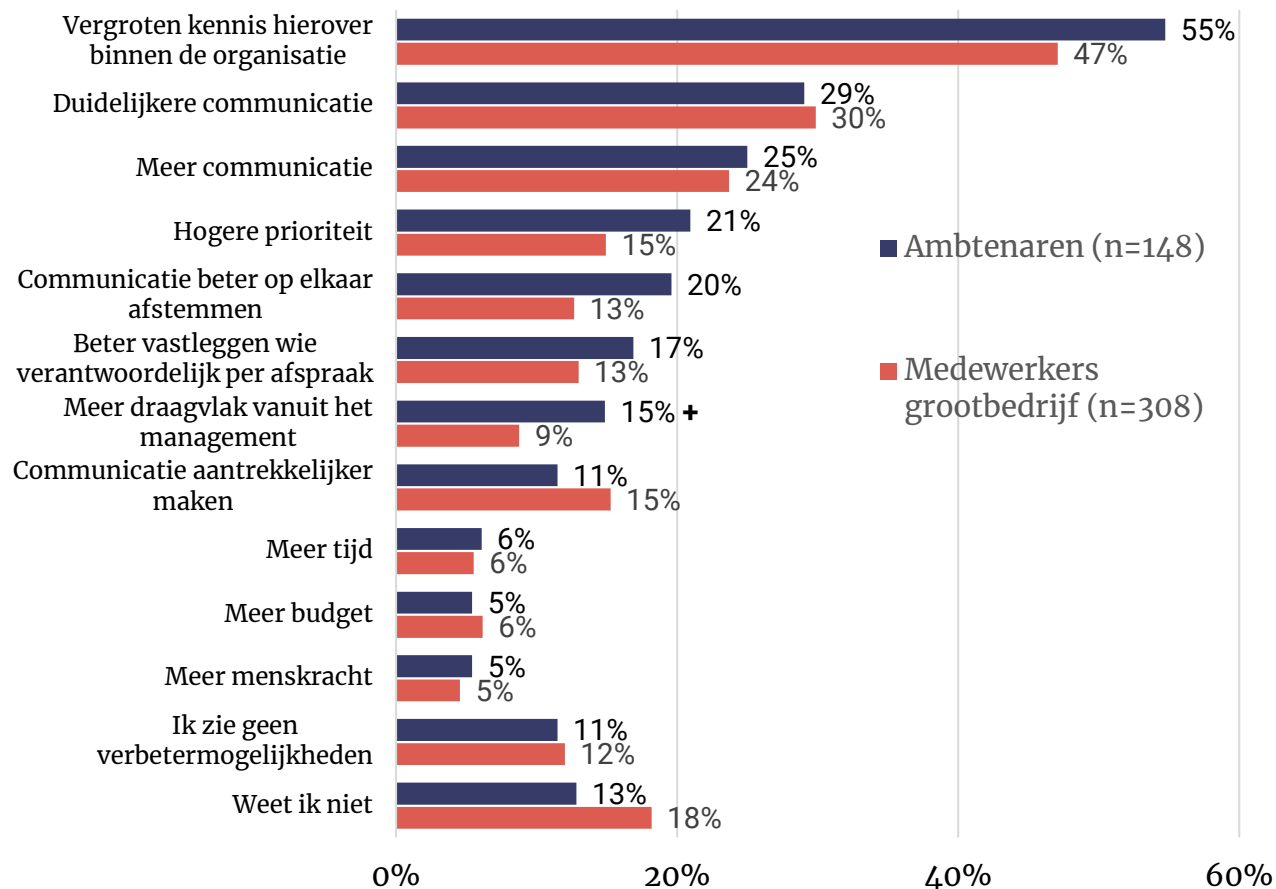
- Waar de helft van de ambtenaren een belemmering zag, ziet maar 11 procent geen verbetermogelijkheid voor het borgen van de gedragsregels.
- Het vergroten van kennis binnen de organisatie heeft duidelijk de meeste potentie volgens ambtenaren.
- Daarna noemen drie op de tien duidelijkere communicatie. Dit is ook een van de grootste belemmeringen.

Vergelijking grootbedrijf

- Ambtenaren noemen in vergelijking met het grootbedrijf vaker dat er meer draagvlak zou mogen zijn vanuit het management.

Welke maatregelen zouden er naar uw overtuiging aan bijdragen dat online veilig gedrag (nog) beter geborgd wordt?

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met '+' (hoger) en '-' (lager).

Ambtenaren werken meer op kantoor dan in 2021

- Negen op de tien ambtenaren werkten op kantoor de afgelopen 12 maanden.
- Het thuiswerken is afgenomen ten opzichte van 2021 en werd door zeven op de tien ambtenaren gedaan.
- De meeste ambtenaren (85%) werken thuis via een wifi-verbinding met wachtwoord. De meerderheid (58%) heeft dit wachtwoord zelf verzonnen.
- Drie op de tien gebruiken ook een VPN.
- Ambtenaren bij de semioverheid werkten minder dan andere ambtenaren vanuit huis.

Vergelijking grootbedrijf

- Medewerkers van het grootbedrijf werken in vergelijkbare mate op kantoor, thuis of op een openbare plek als ambtenaren.

Door het coronavirus, werken veel mensen op andere plekken dan zij voorheen deden.
Op welk van onderstaande locaties heeft u in de afgelopen 12 maanden gewerkt?
 Meer antwoorden mogelijk

	Ambtenaren n=303	Medewerkers grootbedrijf n=669
	90% +	88%
	69% -	64%
	12%	11%

Significante verschillen tussen 2022 en 2021 zijn aangegeven met '+' (toename) en '-' (afname).

5. Slachtofferschap en aangiftebereidheid

Ambtenaren maken vaker phishing mee dan andere cybercriminaliteit

- Een op de vijf ambtenaren heeft de afgelopen 12 maanden een phishingmail op het werk ontvangen.
- Ook in 2021 kwam phishing het meeste voor.
- Vier procent kreeg te maken met spoofing. Andere vormen van cybercrime kwamen duidelijk minder voor.
- Ambtenaren van de semioverheid hebben naar verhouding iets minder te maken met phishing en vriend-in-noodfraude.

Vergelijking grootbedrijf

- Medewerkers van het grootbedrijf ervaren net zo vaak vormen van cybercrime als ambtenaren.

Heeft u in de afgelopen 12 maanden zelf weleens te maken gehad met een van de onderstaande voorvallen in uw werksituatie?	Ambtenaren (n=303)	Medewerkers grootbedrijf (n=669)
Mails ontvangen met poging tot phishing	19%	22%
Gebeld door iemand die zich voordeed als bedrijf of officiële instantie om geld of gegevens te bemachtigen	4%	4%
Acquisitiefraude	2%	2%
Benaderd op social media met een vraag om een onbekende link aan te klikken	2%	3%
Een foute link ook daadwerkelijk hebben aangeklikt in de zin dat deze een virus, spam, phishing of andere ongewenste poging tot cybercrime bevatten	1%	1%
Benaderd via WhatsApp door iemand die zich voordeed als een bekende die probeerde geld te ontvangen	1%	1%
Benaderd met een onechte uitnodiging op sociale media voor zakelijk gebruik die bijna niet van echt te onderscheiden is	1%	2%
Dat een computer tijdelijk niet werkte door malware zoals bijvoorbeeld een virus	0,3%	0,4%
Identiteitsdiefstal	0,3%	0,3%
Dat door het downloaden van geïnfecteerde software/bestanden malware verspreid werd (o.a. via een e-mail)	0,3%	0,4%
Ransomware	0,0%	0,4%
Iemand in een apparaat (computer, telefoon) heeft ingelogd zonder dat u daar toestemming voor gegeven heeft	0,0%	0,4%
Iemand in een account (social media, webwinkel, e-mail, bank) heeft ingelogd zonder dat u daar toestemming voor gegeven heeft	0,0%	0,2%

Vier op tien ambtenaren doen geen aangifte of melding van incident op werk

- Vier op de tien werkenden deden geen aangifte of melding van meegemaakte cybercrime op het werk.
- Bijna de helft maakte een melding bij de ICT-afdeling.
- 1 procent deed aangifte bij de politie.

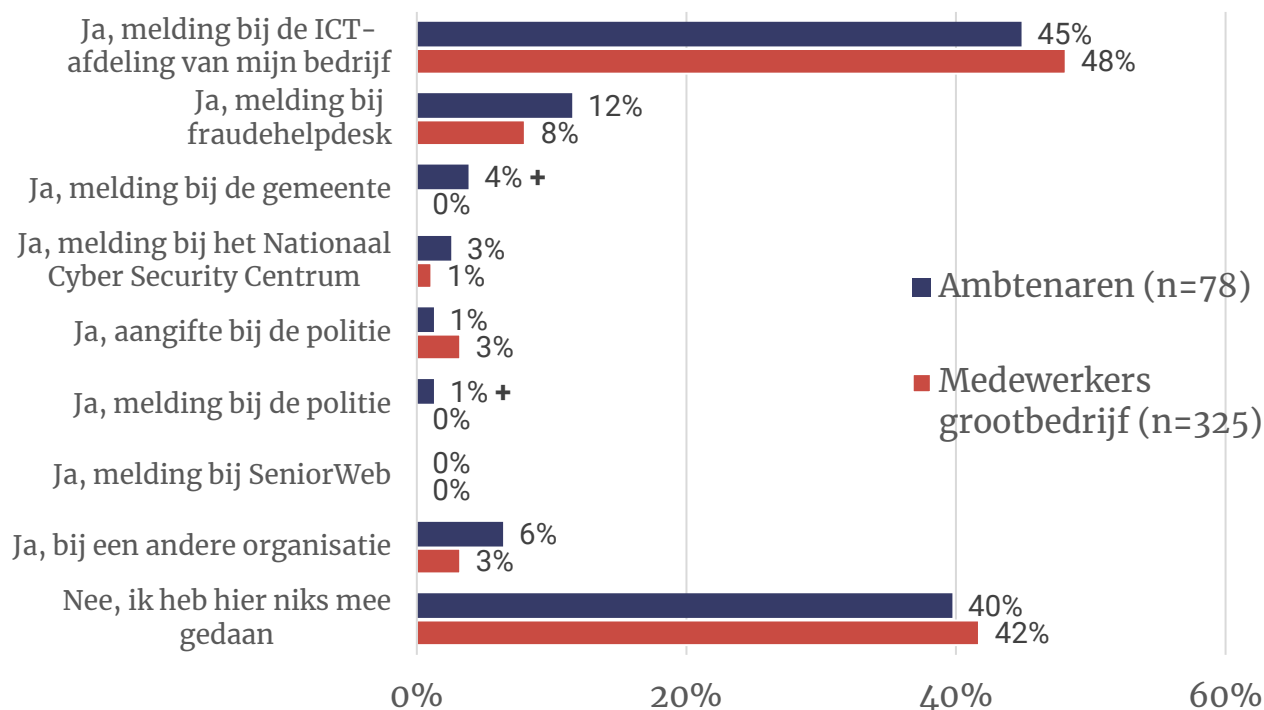
Vergelijking grootbedrijf

- Ambtenaren deden iets vaker dan medewerkers van het grootbedrijf een melding bij de gemeente of politie.

U geeft aan dat u op uw werk te maken heeft gehad met een of meerdere voorvallen van cybercrime.

Heeft u of uw werkgever toen een aangifte of melding gedaan?

Significante verschillen tussen ambtenaren en medewerkers grootbedrijf zijn aangegeven met '+' (hoger) en '-' (lager).

Twee derde ambtenaren doet bij cybercrime-incident melding of aangifte om herhaling te voorkomen

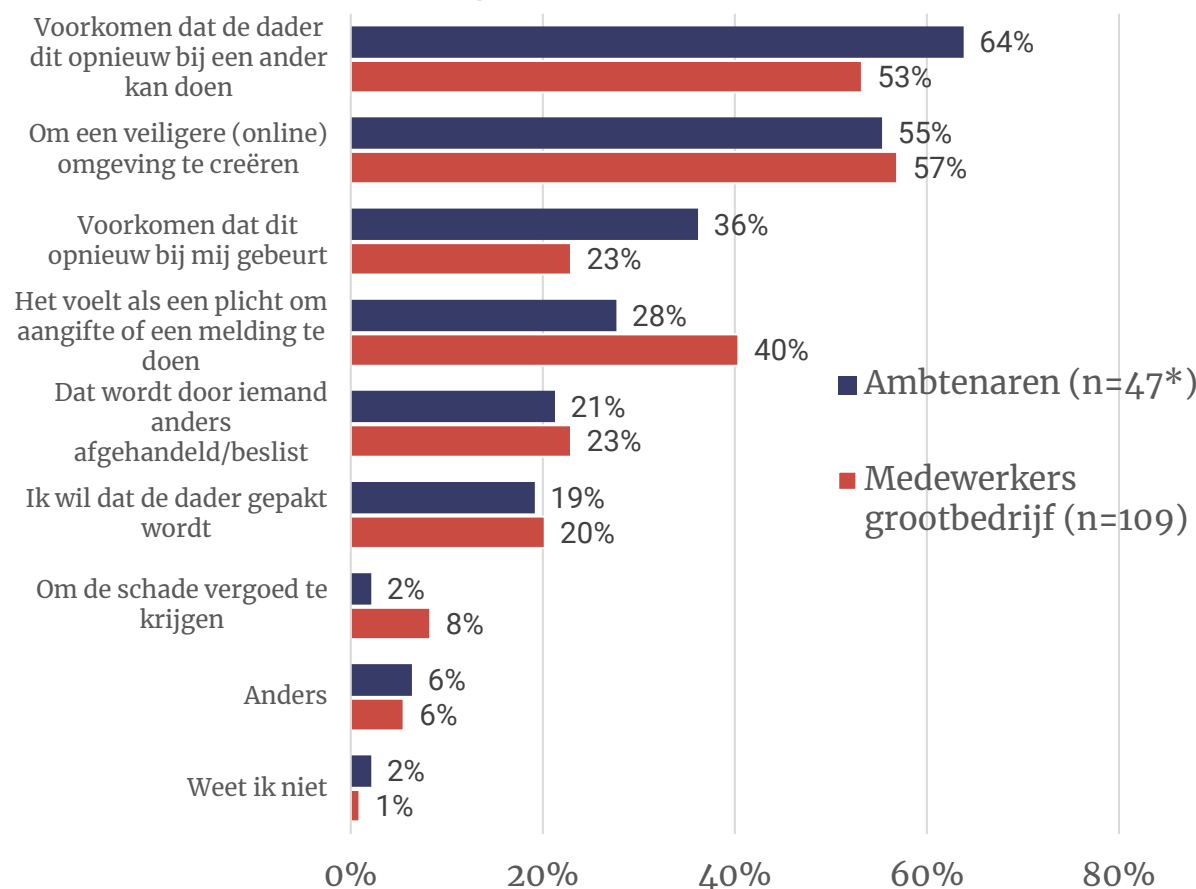
- De voornaamste reden van aangifte of melding is om te voorkomen dat de dader het opnieuw doet bij een ander.
- Een derde wil voorkomen het zelf nogmaals mee te maken.
- Ruim de helft noemt het 'creëren van een veiligere online omgeving'.

Vergelijking grootbedrijf

- Mede vanwege het lage aantal waarnemingen zijn er geen significante verschillen met grootbedrijf.

Wat is de belangrijkste reden om wel aangifte of melding te doen? (maximaal 3)

*Indicatieve uitkomsten vanwege laag aantal waarnemingen.

Geen aangifte: een op drie ambtenaren noemt als reden dat het te veel moeite kost

- Een klein aantal ambtenaren heeft geen aangifte of melding gedaan.
- De voornaamste redenen die men daarvoor noemt, is dat het te veel moeite kost of dat het niet zo belangrijk is.

Vergelijking grootbedrijf

- Ambtenaren vinden het vaker dan medewerkers van het grootbedrijf te veel moeite om aangifte of melding te doen.

Wat zijn de belangrijkste redenen om geen aangifte of melding te doen? (maximaal 3)	Ambtenaren (n=31*)	Medewerkers grootbedrijf (n=78)
Het kost te veel moeite	35%	17%
Het is niet zo belangrijk	26%	13%
Ik los het zelf op	13%	15%
Het heeft geen zin, er wordt niets gedaan met de aangifte of melding	10%	23%
Ik weet niet bij welke instantie ik moet zijn voor het oplossen van dit type delict	10%	8%
Dat wordt door iemand anders afgehandeld/beslist	10%	15%
Ik heb weinig vertrouwen in de instanties om aangifte of een melding te doen	6%	12%
Er is niet de kennis op dit type delict aan te pakken	3%	4%
Ik ben bang dat de dader wraak zal nemen	0%	1%
Ik schaam me dat ik slachtoffer ben geworden van het delict	0%	0%
Ik vind dat het eigenlijk mijn eigen schuld is	0%	3%
Ik wilde aangifte doen maar dit werd mij afgeraden	0%	0%

*Indicatieve uitkomsten vanwege laag aantal waarnemingen.

Contactgegevens

I&O Research Enschede

Zuiderval 70

Postbus 563

7500 AN Enschede

053 - 200 52 00

KVK-nummer 08198802

info@ioresearch.nl

www.ioresearch.nl

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55

1019 GM Amsterdam

020 - 308 48 00

info@ioresearch.nl

www.ioresearch.nl